

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 24 ianuarie 2008 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2008, declarat de inculpatul

***Golban Vladislav Mihail, născut la**
01 mai 1974 în s. Răculești, r-nul Criuleni, locuitor al mun.
Chișinău, str. E. Coca 19, ap. 68, cetățean al R. Moldova,
fără antecedente penale;*

în instanța de fond:

Termenul de examinare a cauzei

17 octombrie 2007 – 24 ianuarie 2008,

în instanța de apel:

11 martie – 23 aprilie 2008,

în instanța de recurs

06 noiembrie 2014 – 21 ianuarie 2015;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 24 ianuarie 2008, Golban Vladislav a fost condamnat în baza art. 195 alin. (2) Cod penal la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de administrarea și păstrarea bunurilor materiale pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, de la reținere, deducîndu-se durata arestului preventiv de la 02 iulie 2007 pînă la 28 octombrie 2007.

De la Golban V. s-a încasat paguba materială în beneficiul lui V. Vrabie - 1600 euro, I. Bargan - 1400 euro și 700 lei, S. Vozian - 6600 dolari SUA și 842 lei, V. Mavrodi - 500 dolari SUA, 500 euro și prejudiciul moral - 500 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 29 martie 2007, inculpatul Golban V., aflîndu-se pe str. Kogălniceanu, mun. Chișinău, prezentîndu-se ca angajat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM, sub pretextul perfectării

actelor și dobândirea cetățeniei României, prin înșelăciune și abuz de încredere a primit ilegal de la V. Vrabie 1300 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 21.710 lei, pe care i-a însușit, folosindu-i în scopuri personale.

Tot el, în luna aprilie 2007, aflându-se în sec. Buiucani, mun. Chișinău, prin înșelăciune și abuz de încredere, prezentându-se ca angajat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM, sub pretextul perfectării actelor și dobândirea cetățeniei României, a mai primit ilegal de la V. Vrabie 300 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 5034 lei, pe care i-a însușit, folosindu-i în scopuri personale.

Tot el, la 19 mai 2007, prin înșelăciune, prezentându-se ca angajat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM, sub pretextul perfectării actelor și dobândirea cetățeniei României cet. S. Vozian, C. Vozian și S. Vozian, aflându-se în apropierea or. Varnița, r-nul Anenii Noi, a primit ilegal de la S. Vozian, prin intermediul lui V. Mavrodi, 900 lei și 6600 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM constituia 83.080 lei, pe care i-a însușit, folosindu-i în scopuri personale.

Tot el, în perioada de timp februarie - martie 2007, aflându-se în mun. Chișinău, prin înșelăciune și abuz de încredere, prezentându-se ca angajat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM, sub pretextul angajării lui V. Mavrodi la serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM, a primit ilegal de la ultimul 500 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM constituia 6250 lei, și 500 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 8350 lei, pentru prestarea serviciilor de asistență juridică de către un avocat, pe care i-a însușit, folosindu-i în scopuri personale.

Tot el, la 06 iunie 2007, aflându-se în mun. Chișinău, prin înșelăciune, prezentându-se ca angajat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM, sub pretextul perfectării actelor și dobândirea cetățeniei României, a primit ilegal de la Bargan I.700 lei și 1400euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 23.391 lei, pe care i-a însușit, folosindu-i în scopuri personale.

Tot el, în luna iunie 2007, aflându-se în mun. Chișinău, prin înșelăciune, prezentându-se ca angajat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM, sub pretextul perfectării actelor și dobândirea cetățeniei României, a primit ilegal de la I. Bargan 300 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 5475 lei, pe care i-a însușit, folosindu-i în scopuri personale.

Tot el, la 02 iulie 2007, aflându-se în sec. Ciocana, mun. Chișinău, prin înșelăciune, prezentându-se ca angajat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM, sub pretextul perfectării actelor și dobândirea cetățeniei României, a primit ilegal de la V. Mavrodi ultima tranșă de bani transmisă de I. Bargan, în sumă de 700 lei și 420 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM constituia 5124 lei, fiind reținut în flagrant delict în preajma blocului locativ din str. Voluntarilor 18/1, mun. Chișinău.

Astfel, în perioada de timp februarie – iulie 2007, acționând cu intenție unică, inculpatul a dobândit prin înșelăciune și abuz de încredere surse bănești în sumă totală de 159.864 lei.

În temeiul art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de fond a judecat cauza în lipsa inculpatului, care a încălcat măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu, dispusă prin încheierea judecătorească din 26.11.2017 (*f.d. 177*), motiv pentru care, prin încheierea instanței din 19.12.2007 (*f.d. 204*), în privința lui a fost aplicată măsura preventivă – arestul, cu anunțare în căutare.

Interesele inculpatului au fost reprezentate în instanță, conform mandatului și

contractului de asistență juridică din 26.11.2007, de către avocatul ales, Vasile Vieru (*f.d.* 175).

Instanța a reținut că, pe lângă recunoașterea integrală a vinovăției în cadrul audierii, în prezența avocatului ales, în calitate de bănuit și învinuit, aceasta este dovedită în totalitate prin probele administrate și a încadrat acțiunile lui în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune deosebit de gravă, că în cadrul urmăririi penale a recunoscut vina, că s-a eschivat de a se prezenta în judecată, nu a recuperat prejudiciul material cauzat prin infracțiune, că anterior nu a fost condamnat, că circumstanțe care agravează sau atenuază răspunderea nu au fost stabilite, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă numai prin izolare de societate.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 195 alin. (2) Cod penal la 25 de ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Apelantul a invocat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă, că instanța de fond nu a ținut cont că el s-a eschivat de la judecată, nu a restituit paguba pătimiților, fiind dat în căutare.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2008, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că la aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de fond a ținut cont de caracterul și gradul pericolului social a infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și i-a aplicat o pedeapsă în limitele sancțiunii art. 195 alin. (2) Cod penal.

Apelul a fost judecat în lipsa inculpatului anunțat în căutare, dar cu participarea aceluiași avocat, Vasile Vieru, dar din oficiu, conform mandatului din 26.11.2007, care a considerat posibilă judecarea apelului în lipsa inculpatului, fapt consemnat în procesul – verbal al ședinței de judecată (*f.d.* 249, 274).

5. La 07 octombrie 2014, inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că nu este de acord cu hotărârile judecătorești pronunțate în lipsa lui. Nu a avut posibilitatea de a se expune personal, de a pune întrebări părților vătămate și martorilor.

Avocatul V. Vieru a fost împuternicit să-i apere interesele alături de el în proces, însă împuterniciri de a se expune vizavi de recunoașterea faptei nu au fost stipulate în contractul de asistență juridică.

În instanța de apel cauza a fost examinată în lipsa lui. Nu a încheiat contract de asistență juridică pentru instanța de apel cu avocatul V. Vieru, iar ultimul a participat fără acordul și semnătura lui, astfel i-a fost încălcat dreptul la apărare.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 4) și 12) Cod de procedură penală - judecata a avut loc fără participarea inculpatului, când participarea lui era obligatorie potrivit legii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 4) și 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când judecata a avut loc fără participarea inculpatului, când participarea lui era obligatorie potrivit legii, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei se atestă următoarele circumstanțe.

În primul rînd, în corespundere cu art. 66 alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul la apărare. Instanța de judecată îi asigură inculpatului posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege. Potrivit art. 67 alin. (1) Cod de procedură penală, apărătorul este persoana care, pe parcursul procesului penal, reprezintă interesele inculpatului, îi acordă asistență juridică prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege. Conform art. 70 alin. (7) Cod de procedură penală, pentru confirmarea calității și împuternicirilor sale, apărătorul prezintă instanței mandatul biroului de avocați sau un alt document ce îi confirmă împuternicirile.

Potrivit art. 321 alin. (2) și (5) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în instanța de fond în cazul când acesta se ascunde de la prezentarea în instanță. Instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să înlocuiască măsura preventivă cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare.

Sub acest aspect se reține că, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată a instanței de fond, inculpatul a participat la începutul cercetării judecătorești a cauzei penale, în ședințele din 30.10.2007 și 26.11.2007, când a acceptat ca interesele lui să fie prezentate de avocatul ales, Vasile Vieru, fiind și audiat în calitate de inculpat și când, prin încheierea din 26.11.2007 instanța i-a înlocuit măsura preventivă – arestarea preventivă, prin arestarea la domiciliu, anunțând întrerupere pînă la ședința din 05.12.2007 (*f.d. 168, 177, 179*).

Conform art. 331 alin. (2) Cod de procedură penală, la luarea hotărârii privind amînarea ședinței, președintele numește data, ora și locul ședinței, iar părțile prezente la această ședință sînt obligate să se prezinte la data numită fără a fi citat suplimentar.

Totuși, în ședințele ulterioare, inculpatul nu s-a prezentat, fiindu-i, în baza demersului procurorului, înlocuită măsura preventivă prin arestare preventivă și fiind anunțat în căutare, conform încheierii instanței din 19.12.2007 (*f.d. 202, 204, 212-216*).

În temeiul art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de fond a judecat cauza în lipsa inculpatului, iar interesele lui au fost reprezentate în continuare de către avocatul ales, Vasile Vieru, conform mandatului și contractului de asistență juridică din 26.11.2007 (*f.d. 175, 204, 212-216*).

Prin urmare, în cadrul judecării cauzei de către instanța de fond, dreptul inculpatului la participare și apărare nu a fost încălcat, deoarece participarea lui nu era obligatorie în condițiile art. 321 alin. (2) pct. 1), 331 alin. (2) Cod de procedură penală, el fiind obligat să se prezinte la data numită fără a fi citat suplimentar, dar s-a ascuns de la prezentarea în instanță, fiind anunțat în căutare în condițiile legii, iar interesele lui fiind legal reprezentate de avocatul ales și cu care a încheiat un contract de asistență juridică.

În al doilea rând, în corespundere cu art. 401 alin. (1) pct. 2), alin. (2) Cod de procedură penală, poate declara apel inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Apelul poate fi declarat în numele inculpatului și de către apărător.

Totodată, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului, dacă legea prevede această cale de atac.

În sensul vizat se reține că avocatul Vasile Vieru, fiind împuternicit prin mandatul nr. 002319 din 26.09.2007, eliberat în bază unui contract de asistență juridică, nu a folosit calea apelului (*f.d. 175, pct. 1-4 din decizie*).

Rezultă că recursul ordinar, în partea privind nevinovăția inculpatului pentru faptele condamnate și căror li s-ar fi dat o încadrare juridică greșită, nu are niciun suport legal.

În al treilea rând, în corespundere cu art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, pot fi invocate în recurs și temeiuri care au fost invocate în apel, dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel. Potrivit art. 321 alin. (2) și (5) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în instanța de apel în cazul când acesta se ascunde de la prezentarea în instanță. Instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să dispună aducerea lui silită. Conform art. 70 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța solicită numirea din oficiu a apărătorului în cazul în care participarea lui la procesul penal este obligatorie, iar inculpatul nu are apărător ales.

În această consecutivitate, se atestă că în instanța de apel a participat același apărător, Vasile Vieru, dar din oficiu, conform mandatului din 12.03.2008, care a considerat posibilă judecarea apelului în lipsa inculpatului, fapt consemnat în procesul – verbal al ședinței de judecată, iar apelul a fost judecat în lipsa inculpatului, deoarece ordonanța de aducere silită a inculpatului, din 26.03.2008, nu a fost executată pe motiv că locul aflării acestuia nu este cunoscut, el aflându-se în căutare potrivit încheierii din 19.12.2007 și procedurii de căutare nr. 2008480088 (*f.d. 249, 260-263, 274, pct. 4 din decizie*).

Astfel, nici în cadrul judecării cauzei de către instanța de apel, dreptul inculpatului la participare și apărare nu a fost încălcat, deoarece participarea lui nu era obligatorie în condițiile art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, el aflându-se în căutare în condițiile legii, iar interesele lui fiind legal reprezentate de un avocat din oficiu.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol, în raport cu motivele invocate, este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Golban Vladislav Mihail împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 24 ianuarie 2008 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2008, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 februarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco